

**Hotellmarknadens konjunkturbarometer
Augusti 2019**

Stark hotellmarknad trots svagare konjunktur

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

De positiva förväntningarna har dämpats något / 4

Hotellföretagens förväntningar dämpas något medan tjänstesektorns är oförändrade / 5

Divergensen mellan förväntningar och faktiskt utfall ökar / 6

Hotellföretagens lönsamhet / 7

Hotellföretagen fortsatt nöjda med sin lönsamhet / 7

Hotellföretagen är nöjdare med lönsamheten än tjänstesektorn men skillnaden minskar / 8

God koppling mellan hotellföretags syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 9

Bristen på personal i hotellbranschen / 10

Bristen på personal fortsatt hög i hotellbranschen / 10

Bristen på personal hög i hotellbranschen men minskar i tjänstesektorn / 11

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 12

SAMMANFATTNING

AUGUSTI 2019

HOTELLFÖRETAGENS OPTIMISM HAR DÄMPATS NÅGOT

Hotellföretagen är fortsatt optimistiska avseende efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt men optimismen har dämpats något under sista kvartalet. Hotellföretagen är fortsatt nöjda med sin lönsamhet. Det visar Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer för hotell för andra kvartalet 2019.

Det s.k. nettotalet för hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sex månaders sikt låg andra kvartalet 2019 på 49, vilket är en nedgång från 55 från första kvartalet. Förväntningarna är dock betydligt mer positiva än för tjänstesektorn i sin helhet och i ett historiskt perspektiv. Detta samtidigt som tillväxten i den svenska ekonomin tydligt bromsat in och Konjunkturinstitutet precis skrivit ned sin prognos för tillväxten innevarande år och nästa år.

Hotellföretagen är fortsatt nöjda med sin lönsamhet. Nettotalet för hotellföretagens nulägesbedömning av sin lönsamhet låg på 25, vilket är långt över det historiska snittet på 2. Hotellföretagen har också en klart positivare syn på sin lönsamhet än tjänstesektorn i stort.

45 procent av hotellföretagen som svarat på Konjunkturbarometern andra kvartalet 2019 anger att de har brist på personal. Det är långt över det historiska genomsnittet som ligger på 16 procent.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

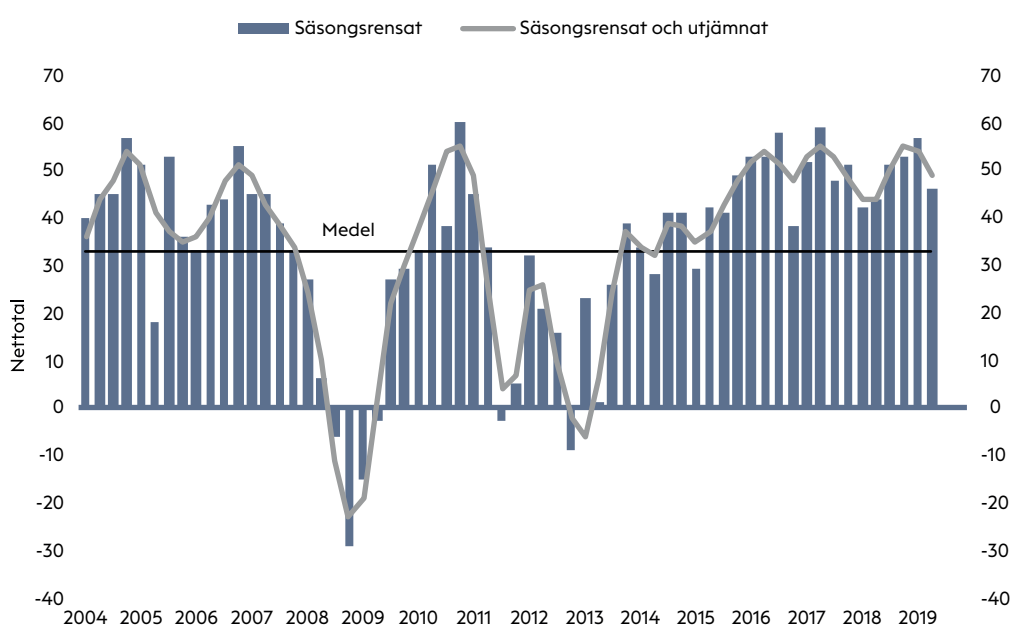
DE POSITIVA FÖRVÄNTNINGARNA HAR DÄMPATS NÅGOT

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt är positiva men har dämpats något, se diagram 1. Det säsongsrensade nettotalet ligger på 46 för andra kvartalet 2019, vilket är en bra bit över det historiska medelvärdet som ligger på 33.

Det säsongsrensade och utjämnade kvartalsvärdet minskade under andra kvartalet för första gången på ett år och låg på 49. Det är dock fortsatt ett högt värde i ett historiskt perspektiv.

Detta samtidigt som tillväxten i den svenska ekonomin tydligt bromsat in och Konjunkturinstitutet precis skrivit ned sin prognos för tillväxten innevarande år och nästa år.

Diagram 1
Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på
6 månader sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2019

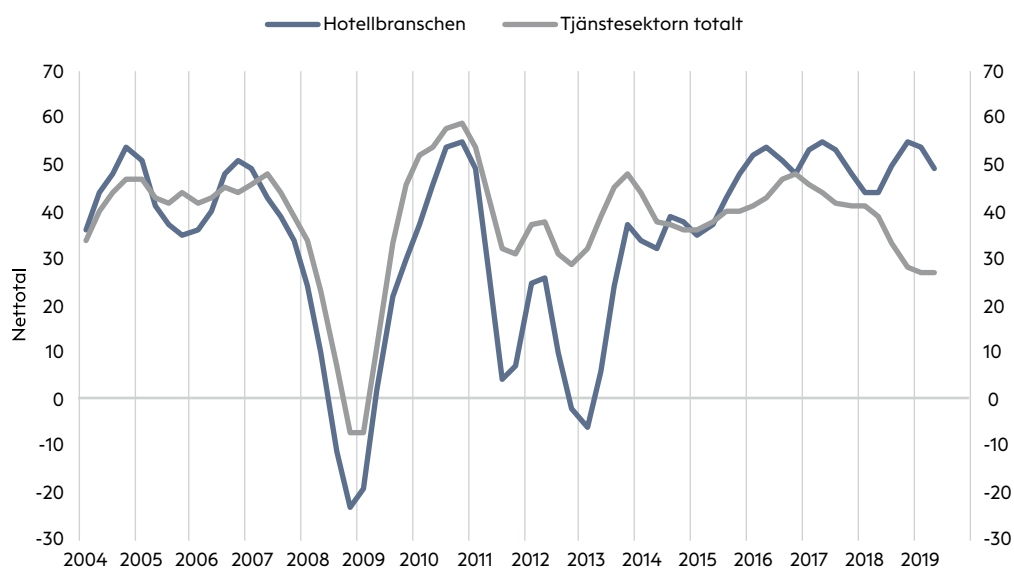
KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT POSITIVA RESPEKTIVE NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGENS TJÄNSTER. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL MED POSITIVA FÖRVÄNTNINGAR ÄN NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR BLAND FÖRETAGEN.

HOTELLFÖRETAGEN FÖRVÄNTNINGAR DÄMPAS NÅGOT MEDAN TJÄNSTESEKTORNÄR OFÖRÄNDRADE

Trots att hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sex månaders sikt försvagades något under andra kvartalet 2019 så ligger förväntningarna på efterfrågan klart högre än för tjänstesektorn i sin helhet.

Nettotalet för hotellföretagen låg, säsongrensats och utjämnat, på 49, vilket kan jämföras med 27 för tjänstesektorn i sin helhet. Ett nettotal på 27 är en bra bit under det historiska medelvärdet för tjänstesektorn som ligger på 37, vilket indikerar ett relativt svagt konjunkturläge för tjänstesektorn i sin helhet.

Diagram 2
Hotellföretagens och företagen i tjänstesektornens förväntningar
på efterfrågan på 6 månader sikt t.o.m. 2:a kvartalet 2019,
säsongrensats och utjämnat

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT POSITIVA RESPEKTIVE NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGENS TJÄNSTER. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL MED POSITIVA FÖRVÄNTNINGAR ÄN NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR BLAND FÖRETAGEN.

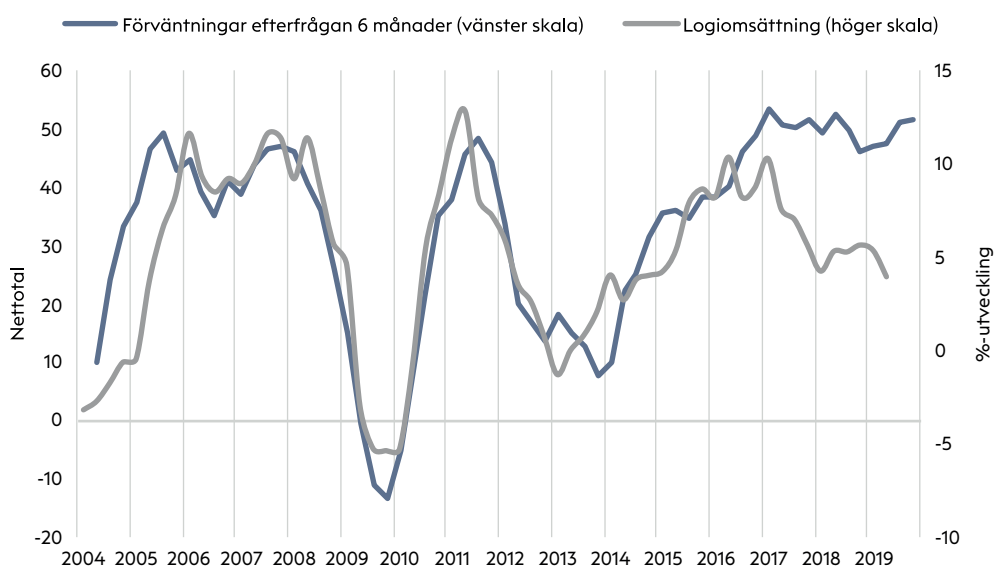
DIVERGENSEN MELLAN FÖRVÄNTNINGAR OCH FAKTISKT UTFALL ÖKAR

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt har gett en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 nedan visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

Sett över de sista dryga två åren har dock den goda samvariationen försämrats. Medan hotellföretagens förväntningar legat högt och, utifrån historiska samband, indikerat en utveckling av logiomsättningen på drygt 10 procent det sista året har tillväxten i den faktiska logiomsättningen ökat med ungefär 5 procent. Divergensen mellan hotellföretagens förväntningar och det faktiska utfallet fortsatte att öka under andra kvartalet 2019.

Det blir viktigt att följa hur sambandet utvecklas framöver. Förhoppningsvis kommer hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på företagens tjänster att fortsätta att ge en god prognos över den faktiska utvecklingen av logiomsättningen på hotellmarknaden.

Diagram 3
Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt
t.o.m. 2:a kvartalet 2019 och faktisk utveckling av logiomsättning
på hotell, 4-kvartals glidande medelvärde

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET) & INKVARTERINGSSTATISTIKEN
(TILLVÄXTVERKET/SCB)

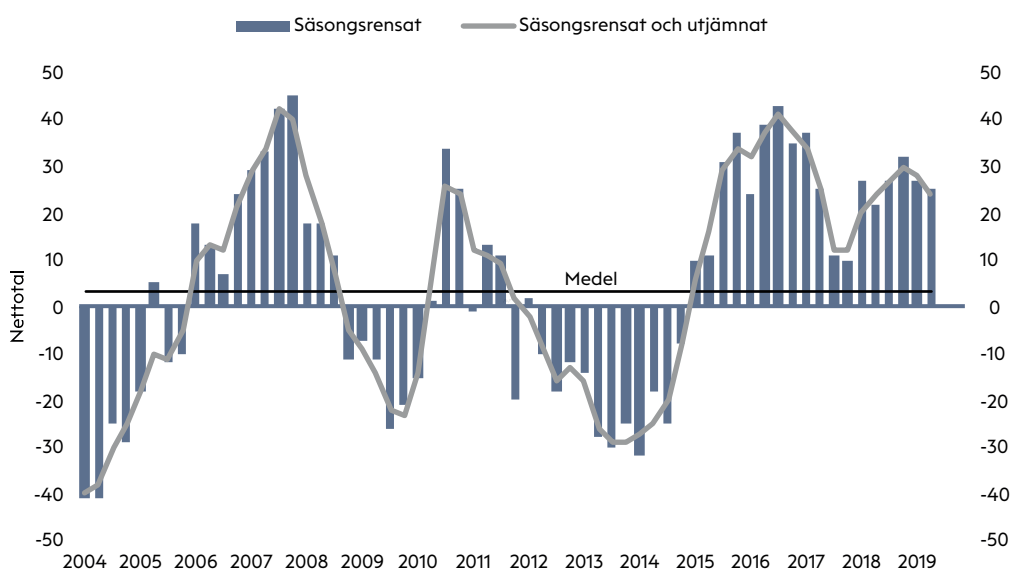
HOTELLFÖRETAGENS LÖNSAMHET

HOTELLFÖRETAGEN FORTSATT NÖJDA MED SIN LÖNSAMHET

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten var fortsatt positiv för andra kvartalet 2019, se diagram 4. Det säsongsrensade nettotalet låg andra kvartalet 2019 på 25, vilket är klart över det historiska medelvärdet på 2.

Det säsongsrensade och utjämnade nettotalet fortsatte att sjunka andra kvartalet 2019 och låg på 24. Kopplingen mellan hotellens bedömning av lönsamheten och den faktiska utvecklingen av logiomsättningen under samma period är, som man kan förvänta sig, god, dvs. god tillväxt i logiomsättningen ger god lönsamheten.

Diagram 4
Hotellföretagens bedömning av lönsamheten,
nuläge t.o.m. 2:a kvartalet 2019

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)

NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT BRA RESPEKTIVE DÅLIG LÖNSAMHET. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL FÖRETAG SOM ANGETT BRA LÖNSAMHET ÄN SOM ANGETT DÅLIG LÖNSAMHET.

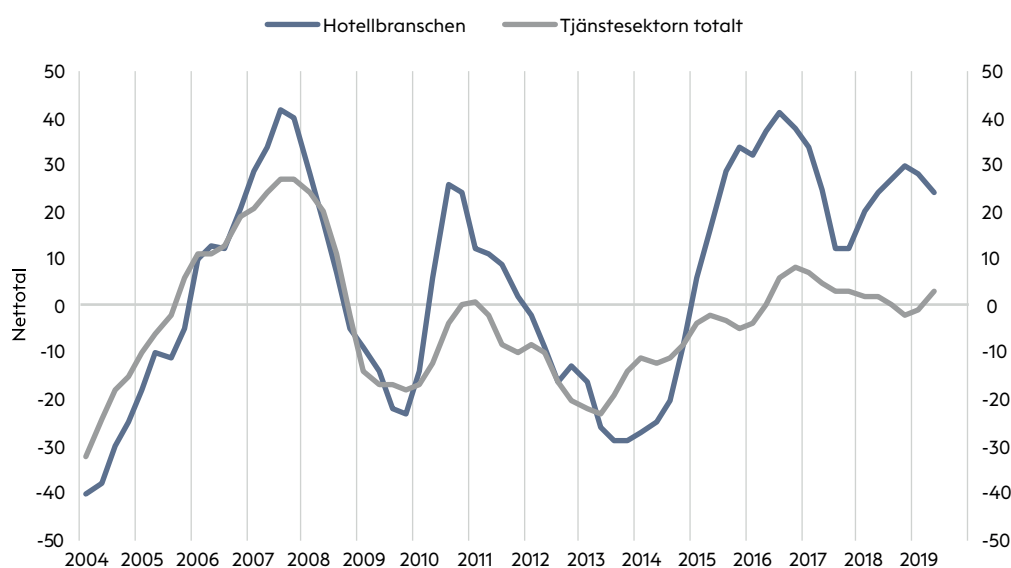
HOTELLFÖRETAGEN ÄR NÖJDARE MED LÖNSAMHETEN ÄN TJÄNSTESEKTORN MEN SKILLNADEN MINSKAR

Hotellföretagen bedömningen av lönsamheten var positiv i jämförelse med bedömningen som företagen i hela tjänstesektorn gjorde under andra kvartalet 2019, se diagram 5.

Medan nettotalet för lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, för hotellföretagen sjönk något under andra kvartalet 2019 så steg nettotalet för den privata tjänstesektorn.

Hotellföretagens mer positiva bedömning av lönsamheten betyder inte nödvändigtvis att den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden är högre än för tjänstesektorn totalt. Nöjdheten beror på lönsamheten i förhållande till företagets normala lönsamhet. Lönsamheten mätt som rörelsemarginalen ligger relativt stabil runt 7 procent över konjunkturen för tjänstesektorn totalt perioden 2004-2017 medan den fluktuerar betydligt mer med konjunkturen i hotellbranschen och låg under perioden på mellan som lägst 2 procent och som högst på 7 procent.

Diagram 5
Hotellföretagens bedömning av lönsamheten jämfört med företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, nuläge t.o.m. 2:a kvartalet 2019.

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT BRA RESPEKTIVE DÅLIG LÖNSAMHET. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL FÖRETAG SOM ANGETT BRA LÖNSAMHET ÄN SOM ANGETT DÅLIG LÖNSAMHET.

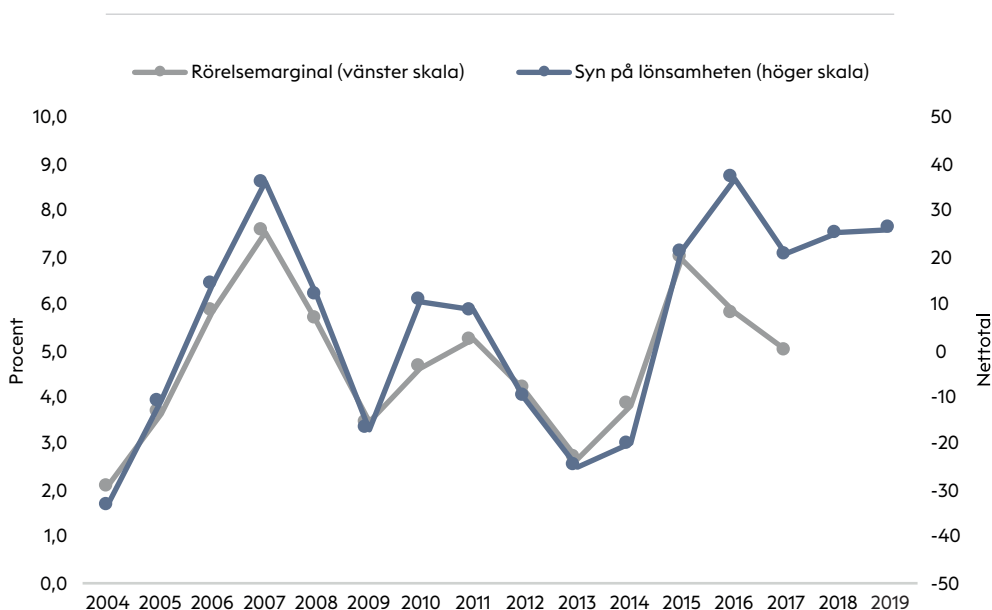

GOD KOPPLING MELLAN HOTELLFÖRETAGS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 6 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskala avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har resultaten för hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, givit en god indikation på faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. Sambandet har dock försämrats något de sista två åren. Eftersom uppgifter om hotellmarknadens faktiska lönsamhet kommer med en stor eftersläpning ger Konjunkturbarometern en god fingervisning på vad man kan förvänta sig för nivå på den faktiska lönsamhet. Resultaten enligt Konjunkturbarometern för 2018 och början på 2019 indikerar en rörelsemarginal för hotellmarknaden på mellan sex till åtta procent för båda åren.

Diagram 6
Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET) & FÖRETAGENS EKONOMI (SCB)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT BRA RESPEKTIVE DÅLIG LÖNSAMHET. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL FÖRETAG SOM ANGETT BRA LÖNSAMHET ÄN SOM ANGETT DÅLIG LÖNSAMHET.
RÖRELSEMARGINAL: RÖRELSERESULTATET I PROCENT AV TOTAL OMSÄTTNING (RÖRELSERESULTAT: TOTALA INTÄKTER MINUS RÖRELSEKOSTNADER).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

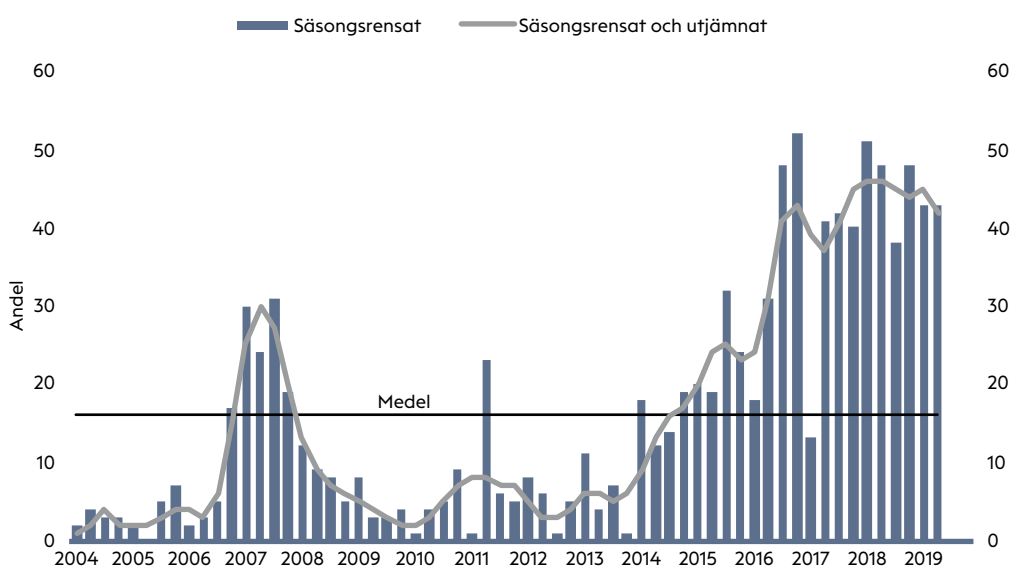
BRISTEN PÅ PERSONAL FORTSATT HÖG I HOTELLBRANSCHEN

Bristen på personal var fortsatt hög i hotellbranschen under andra kvartalet, se diagram 7. Andelen hotellföretag som anger brist på personal var 43 procent under andra kvartalet 2019. Nivån var långt över det historiska snittet på 16.

Det säsongsrensade och utjämnade värdet låg på 42 andra kvartalet 2019 och låg därmed på sin lägsta nivå sedan mitten på 2017.

Samtidigt så bromsar tillväxten i den svenska ekonomin in och sysselsättningen totalt i ekonomin har sjunkit de sista två kvartalen. Den svagare utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden kommer sannolikt att minska bristen på personal framöver.

Diagram 7
Andel hotellföretag som anger brist på personal,
andel f.o.m. 2:a kvartalet 2019

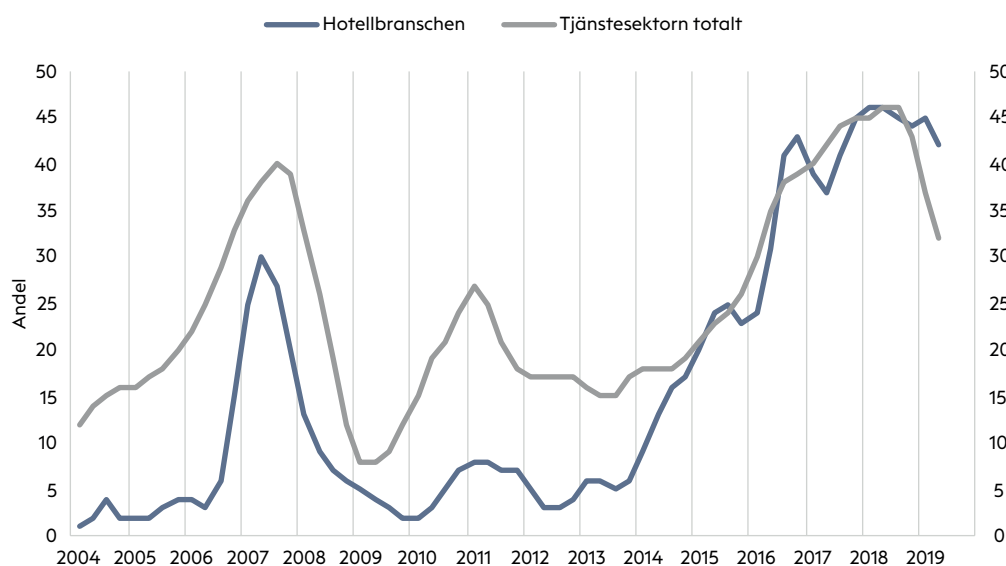
KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)

BRISTEN PÅ PERSONAL HÖG I HOTELLBRANSCHEN MEN MINSKAR I TJÄNSTESEKTORN

Medan bristen på personal låg kvar fortsatt högt i hotellbranschen så minskade den i tjänstesektorn i sin helhet. Efter att andelen företag i hotellbranschen och tjänstesektorn i sin helhet låg på samma nivå i slutet på 2018 så har andelen minskat ganska kraftigt i tjänstesektorn under det första halvåret 2019. Den säsongsrensade och utjämnade andelen låg under andra kvartalet 2019 på 32 procent, vilket är en minskning från 43 procent fjärde kvartalet 2018.

Att bristen på personal minskar så tydligt för tjänstesektor är en indikation på att den allmänna ekonomiska konjunkturen håller på att försämrans. Preliminärt så ökade produktionen i tjänstesektorn med två procent under andra kvartalet 2019 jämfört med motsvarande kvartal 2018. Det är den klart lägsta tillväxten något kvartal sedan 2017.

Diagram 8
Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn totalt som anger brist på personal, säsongsrensade och utjämnade värden, andel f.o.m. 2:a kvartalet 2019

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagets svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

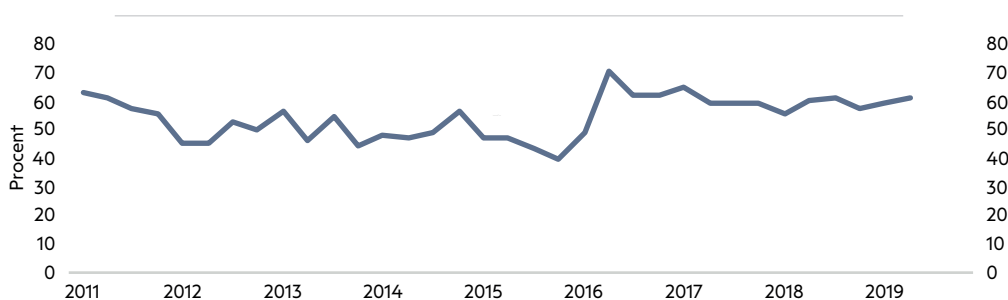
De tre frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 9 visas hur svarsfrekvensen bland hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

Diagram 9
Svarsfrekvens hotellföretagen, f.o.m.2:a kvartalet 2019

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)